

COURSE IX
The Ethical Life

Tibetan Language Study Guide

Class One

འདུལ་བ།

dulwa

འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྡོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་

འདུལ་ཞིང་དབང་པོ་དུལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདུལ་བ།

*dulway denu kyi juja pongdun korche kyi tsultrim kyi nyonmongpa dul shing
wangpo dulwar jepe na dulwa*

འདུལ་བ་ནི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན།

dulwa ni tun dang tenpa ngu yin

དགེ་སློང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ།

gelongpay sotar gyi do

དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ།

gelongmay sotar gyi do

འདུལ་བའི་མདོ།

dulway do

ལོཔུན་ཡུན་ཡོན་ཏན་འོད།

loppun yunten u

དུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་པོ།

dulwa gyatsoy nyingpo

ཇེ་ཙོང་ཁ་པ།

je tsongkapa

ཉིན་བྱེད།

nyinje

དངུལ་ལྷ་རྣམ་ལྷན།

ngulchu dharma bhadra

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།

yishin norbu

ཙོ་ནེ་བྲག་པ་པ་འདད་བྲུབ།

chone drakpa shedrup

Class Two

སྐྱེམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས།

dempa matoppa topje kyi tap

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བའི་ཐབས།

toppa mi-nyampar sungway tap

ཉམས་ན་ཕྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས།

nyam na chir chupay tap

སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།

jinpe longchu trim kyi de

མཚན་གྱི་དོན།

tsen gyi dun

འགྲུར་གྱི་ཕྱག

gyur gyi chak

དགོས་སོགས་ཚེས་བཞི།

gu sok chu shi

སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། ཆ་ལྷ་པར་བྱའོ།

gokang du korway korlo-o, cha ngapar jao

ཚ་ལྷ་པར་བྱའོ།

cha ngapar jao

རྩུ་ས་ཏི་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཟླ་རྩུན་མོ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ངོ།

dzu te kyeway semchen sochun gyumo shindu chipowa dang kyewa dak kyang ngo

དབུས་སྐུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དག་ཕུག་རོན་དང་སྐྱུལ་
དང་ཕག་གི་རྣམ་པར་རོ། །སྤྲ་མ་དེ་གཉིས་གཏི་མུག་གིས་བྱ་བར་རོ།

*usu duchak dang shedang dang timuk dak puk run dang drul dang
pak gi nampar ro, ngama denyi timuk gi sawar ro*

ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།

kora koryuk tu ten ching drepar jungway yenlak chu-nyi

ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་རོ།

tamche mitakpa nyi kyi sungwar ro

སློང་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཉི་བར་སློན་པའོ།

tengdu sanggye nya-ngen le depay kyilnkor karmo nyewar tunpao

འོག་ཏུ་བཅམ་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སྐུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ།

oktu tsampar ja shing shejaway tsiksu chepa nyi so

Class Three

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གུར་ཅིག

om delek su gyur chik

སྐྱོམ་པ་སྐྱངས་ནས་རྩལ་བཞིན་སྲུང་མཁན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཅིང་། དེ་

ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་མི་ཐར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྐྱོམ་པ་ཞེས།

*dompa lang ne tsulshin sung ken nam korwa le tar ching, de le dokpa
nam mitarway gyu-tsen gyi sosor tarpay dompa she*

།ངོ་བོ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་དང་།

།སོ་སའི་ངོས་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཉིན།

།གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་ཕན་ཡོན་།

*ngowo dang ni rabye dang
sosoy ngundzin kyeway ten
tongway gyu dang pen-yun...*

།ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྒྱ་བྱས་ནས།

།གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས།

།ལྷོག་པ་།

*ngenjung sampe gyu je ne
shennu shi dang chepa le
dokpa...*

བསྐྱེན་གནས།

nyenne

དགོ་བསྟན་མ།

ge-nyenma

དགོ་བསྟན་པ།

ge-nyenpa

དགོ་ཚུལ་མ།

ge-tsulma

དགོ་ཚུལ་པ།

ge-tsulpa

དགོ་སྟོབ་མ།

gelobma

དགོ་སྟོང་མ།

gelongma

དགོ་སྟོང་པ།

gelongpa

Class Four

ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ།

kyimpay chok kyi dompa

བསྟོན་གནས།

nyenne

དག་བསྟོན་པ།

ge-nyenpa

དག་བསྟོན་མ།

ge-nyenma

རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ།

rabjung gi chok kyi dompa

དག་ཚུལ་པ།

ge-tsulpa

དག་ཚུལ་མ།

ge-tsulma

དག་སློབ་མ།

gelobma

དག་སློང་མ།

gelongma

དག་སྟོང་པ།

gelongpa

རབ་བྱུང་གི་རྩལ་བྲིམས།

rabjung gi tsultrim

མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ།

mi-tsangpar chupa

རིན་ཐང་ཚང་བའི་དངོས་པོ་མ་གྱིན་པར་ལེན་པ།

rintang tsangway ngupo majinpar lenpa

མི་འམ་མིར་ཆགས་པའི་སྟོག་གཅོད་པ།

mi-am mir chakpay sokchupa

མི་ཚོས་སླ་མའི་བརྟུན་དུ་སློབ།

michu lamay dzun du marwa

མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་གསོད་པ།

mi-am mir chakpa supa

ཀར་ཤ་པ་ཉའི་བཞི་ཆའི་ཚད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཚང་བརྟུ་བ།

karshapanay shichay tse kyi rintang tsang kuwa

མི་ཚོས་སྐྱ་མའི་བརྩུན་སྐྱ་བ།
michu lamay dzun mawa

རང་གི་བྱད་མེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ།
rang gi bume mayinpa la lokpar yempa

སྟོས་འགྱུར་གྱི་བྱ་བ་ཆང་འཐུང་བ།
nyugyur gyi kuwa chang tungwa

སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྤོང་བ།
kyamdroy lapjay mitunchok nam pongwa

ཙ་བ་བཞི།
tsawa shi

ཡན་ལག་དུག།
yenlak druk

སྐྱངས་འདས་གསུམ།
langde sum

Class Five

ཕྱམ་པ།
pqmpa

Course IX, The Ethical Life
Language Study Guide

ལྷག་མ།

hlakma

པང་ཕུང་།

pangtung

ཕུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་།

tungje ba shik

སོར་བཤགས།

sor shak

ཉེས་བྱས།

nyeje

པམ་པ།

pampa

ལྷག་མ།

hlakma

པང་ཕུང་།

pangtung

ལུང་བྱེད་འབའ་ཞིག

tungje bashik

སོར་བཤགས།

sor shak

ཉེས་བྱས།

nyeje

Class Six

ལྷ་མི་སྣམ་དང་དེའི་གླིང་ཕྱོད་གྱི་མི་རྣམས།

dra mi-nyen dang dey lingtren gyi mi nam

བཟ།

sama

མ་ཞིང་།

maning

མཚན་གཉིས་པ།

tsen nyipa

མཚམས་མེད་བྱེད་པ།

tsamme jepa

ཀུ་སྐབས་སུ་གནས་པ།

kutap su nepa

ལོ་ག་ལྟ་ཅན།

lokta chen

བསྐྱབ་པ་ལུལ།

lappa pul

ཤི་ཕོས།

shipu

མཚན་གཉིས་བྱུང་།

tsen nyi jung

ལན་གསུམ་གྱུར།

len sum gyur

དག་ཅ་ཆད།

ge-tsa che

གནས་སྐབས་བྲས་བུ་ལྟ་མི།

nekap drebu hla mi

བྱང་ལྷུབ་གསུམ།

jangchub sum

ཙོང་ལྷུ།

tsongchu

Class Seven

སོག་གཙོང།

sokchu

མ་བྱིན་ལེན།

majinlen

ལོག་གཡེམ།

lok-yem

བཙུན་རྒྱ།

dzunma

ཐ་མ།

trama

ཚོག་རྩུབ།

tsik tsub

ངག་གྲུལ།

ngakkyel

བརྒྱབ་སེམས།

nabsem

གཞོན་སེམས།

nusem

ལོག་ལྷ།

lokta

Class Eight

རྣམས་མགུར།

nyamgur

ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན།

lamrim dudun

ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་ལྷོ་བཟང་བྲག་ས་པ།

je tsongkapa lobsang drakpa

སྟིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་གསལ་བ།

nyingpo dordu selwa

ཅོ་ནི་ལྷ་མ་གྲགས་པ་བཤད་གྲུབ།
chone lama drakpa shedrup

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ།
tenpa tamche gelme tokpa

གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ།
sungrab malu dampar charwa

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སླག་རྟེན་པ།
gyalway gongpa delak nyepa

ཉེས་སྲོད་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱུང་།
nyechu chenpoy yangsa le sung

Class Nine

དུལ་བ།
dulwa

ཞི་བ།
shiwa

ཉེར་ཞི་བ།
nyer shiwa

ཡོན་ཏན་ལྷན་པ།

yunten hlakpa

བཙོན་བཅས།

tsunche

ལུང་གིས་ལྷུག།

lung gi chuk

དེ་ཉིད་རབ་རྩ་རྟོགས་པ།

de-nyi rabtu tokpa

སྐྱ་མཁས་ལྲན།

make den

བཙེ་བའི་བདག་ཉིད།

tseway daknyi

རྒྱ་བ་སྤངས།

kyowa pang

ལོག་ལྷ་འཇིན་པ།

lokta dzinpa

འདྲད་གོ
dundro

ཡི་དྲགས།
yi-dak

དམྱལ་བ།
nyelwa

རྒྱལ་བའི་བཀའི་མེད་པའི་མཐའ་འཁོབ།
gyalway kay mepay takop

ལ་ལོ།
lalo

ལེན་ཤིང་ལྷགས་བ།
len shing kukpa

ལྷ་ཚེ་རིང་བ།
hla tse ringwa

ཏེན་གྱི་སྟོབས།
ten gyi top

ནམ་པར་སྐྱེན་འབྱེན་པའི་སྟོབས།
nampar sunjinpay top

ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོབས་པའི་སྟོབས།
nyepa le larndokpay top

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས།
nyenpo kuntu chupay top

Class Ten

སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ།
dukngel denpa

མ་དག་པའི་སྦྱོང་གི་འཇིག་རྟེན།
madakpay nu kyi jikten

མ་དག་པའི་བཅུད་གི་སེམས་ཅན།
madakpay chu kyi semchen

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ།
kunjung denpa

ལས་གི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ།
le kyi kunjung denpa

ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་བྱང་བདེན་པ།
nyonmongpay kunjung denpa

འགོག་བདེན།
gokden

ལམ་གྱི་དགག་བྱ་བཀག་པ།
lam gyi gakja kakpa

རིགས་པའི་དགག་བྱ་བཀག་པ།
rikpay gakja kakpa

ལམ་བདེན།
lamden

ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་ལམ།
tsok jor gyi lam

མཐོང་ལམ། རྣོམ་ལམ། མི་སྐྱོབ་ལམ།
tong lam, gom lam, milop lam

ཟང་ཟིང་གི་སྐྱིན་པ།
sang sing gi jinpa

མི་འཇིག་པའི་སྤྱིན་པ།

minjikpay jinpa

ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ།

chu kyi jinpa

རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་

པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག།

*rang gi mikpa la tsechik tu nyampar shak top kyi shinjang kyi dewa kyepar chen gyi
sinpay ting-ngen-dzin*

རང་གི་རྟེན་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་

སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ།

*rang gi ten shine la ten ne rang gi mikpa la sosor chetop kyi shinjang kyi dewa
kyeparchen gyi sinpay sherab*